

סימן נה

ב"ה, אור ליום ה' לס' והייתם לי סגולה, תשט"ז לפ"ק, פה ניו יארק יצ"ו.

החיים והשלום, וב"ט לכבוד ידינ"פ
הרבני המו"מ בתו"י וכו' בש"ת
מו"ה נ"י שו"ב דק"ק יצ"ו.

אחדשה"ט זאה"ר. גי"ה קבלתי ויעזור לו
השי"ת רפ"ש ולצ"צ בקרוצ. סיבת
איחור תשובתי עד כה, כי ראיתי שמע"כ נ"י עומד
חזק בסברתו באופן שדיעותינו רחוקים המה זה
מזה יותר ממזרח למערב, ע"כ להשיב בענין הזה
נראין כדברים בעלים, עכ"ל מחמת שהעריח א"ע
מעכ"ת באגרת ארוך כ"כ, אחשוב שאין נכון לשחוק
לגמרי, וגם אולי יחשוב עלי איזה דבר אשר לא כן,
ע"כ אשוב בקלירת האומר.

ראשית מה שכתב שטעותינו וטעות מרן
מסאטמאר (שליט"א) [זלה"ה], הוא
מחמת שאין אתנו יודעים רק הטעות מלד אחד,
ומעכ"ת הוא מצפנים ואנחנו מצחוץ. מאד אני חמה
ע"ז כי בחורשיא קא אכיל לי (יעיין פי' רש"י
מסכת שזעוה דף ו' ע"ב), כלפי ליא, אילו אמר
זה על רבני א"י, היה אמת נכון הדבר עליהם,
שאינם יודעים אפי' מלד אחד מחמת שהם
משוקעים ונצלעים בתוך הכל פיהם הכופרים
ששרוים ציניהם, ושולט עליהם הרוח שקר כרוחו של
נבות, וצפרע שרואים אנחנו שצדור הזה מעשה שטן
הנלח צעו"ה, ע"כ גם על הרבנים הללו הנלח
צעו"ה להיותם סרים אל משמעתו. לא כן כ"ק מרן
(שליט"א) [זלה"ה] שידוע ומפורסם ידיעתו בכל
תהליכותיהם ותחבולותיהם לא נעלם ממנו דבר קטן
ודבר גדול, כל החכמים הצאים לשמוע חגמתו
תמהין על בקיאתו בכל מיולי דעלמא, ויודע מכל
דברים הנסתרים וכמו שאנו שומעים ממנו בכל עת
ידיעתו מהם. וכעת כותב מעכ"ת ממש להיפך.

נמ"ש מעכ"ת והעתיק לי דברי החזון איש זי"ע
ציו"ד (סי' ב' ס"ק ע"ז) בענין מורידין
ולא מעלין למה לא נהוג בזמנינו וז"ל, נראה דאין
מורידין אלא בזמן שהיה נסים מצוין ומשמש צת קול

לקנות מזה, והכל לפי הענין ולא כל המקומות
והשעות שוות. עכ"פ יש לנו ג' עמודי עולם הנוצ"י,
והחת"ם, והמראה יחזקאל, לסמוך עליהם כשלא
ידוע אם ידע העכו"ם מקולקל החותם דאז אין
חשש כנ"ל, וגם מטעם דכשאין נהנה בחליפין אין
חילוק בין יין ישראל לבין עכו"ם ודי בחותם א'
כדברי החת"ם, ועפ"י שלשה עדים יקום דבר להתיר
לנורך מזה בא"א לקנות יין אחר.

והקב"ה ישמח לבזינו בשמחה של מזה, וזכה
לעלות לביון צרנה ונאכל שם מן
הזבחים ומן הפסחים, כ"ד אהבנו המיחל לשמוע
ממנו צש"ע כה"י ודובש"ת בלוג"ח

הק' נפתלי הירצקא העניג

סימן נד

עוד להגה"צ הנ"ל

הנה מע"כ נ"י חזר על הראשונים לאסור היין
הנ"ל, ולא ראיתי בדבריו שום חידוש וכנראה
שכה מה שהזכרתי שיקר היתר הוא מדברי
החת"ם שכיון שאינו נהנה בחליפין די בחותם א'
אפי' ציינו של עכו"ם, ולפי מה שכתב החת"ם שגם
אם נמלא החותם מקולקל יש להעמידו על חזקתו
דהשתא הוא דאיתרעי, וא"כ אין שום קושיא מכל
המקומות שהביא ששם לא איירי בלא נהנה בחליפין.
(ולא העתקתי לשון התשובה שנשלח להג"ל מפני
האריכות ובאמת שהוא ללא לורך כי המעיין
בתשובה דלעיל הרי הכל מצוה, וע"כ רשמתי רק
התמלית מהדברים שכ' בקי"ור, וגם מה שעוררתי
בלשון החת"ם שכתב שיש להתיר צירוף היתרים
הנ"ל, ר"ל שהשאל הזכיר היתר שלא נהנה עם
צירוף היתרים, אבל דעת החת"ם שבזה לצד ג"כ
יש להתיר והוא פשוט ולא העתקתי האריכות)
וא"כ לדברי החת"ם הנ"ל פשוט שיש להתירו לנורך
גדול עכ"פ.

וה"י שלו

הק' נפתלי הירצקא העניג

בהסתת היצר שע"ז הצטיח הקצ"ה בתוכ"ק ואתה תמשול בו, אבל השחתך את עלמו עם רשעים שכולם יסיתו אותו ואין קץ להמפתים אותו ורגליהם לרע ירוצו וכל צאי לא ישובון.

ומה שכתב שכולם משוחדים שמה חוץ מהחסיד ר' עמרם (שליט"א) [ז"ל] (וא"א צענין אחר שכולם נהנים מהנהלה הממשלה ומהספקתם). אה"נ ע"ז אנו דנים ואומרים, שמפני זה א"א להלל מדיעות כוזבות שלהם, ומי שניצל מהם הוא דרך נס ואין סומכין על הנס ע"כ מו' שלא נסע עדיין לשם למה יסע ממדינות אחרות לשם לעמוד במקום סכנה ולסמוך על נס ולא ככל יומא מתרחש ניסא ואל תאמין בעלמך.

ומה שכתב על הרבנים דשם, כבר הורה זקן רח"ל מהאי דעתא, יש הוראה כעת להתחבר עם המינים והכופרים צביאת המשיח, וכי ע"ז אמרו כבר הורה זקן, כבר כתבתי שמעשה שטן הלליח, ומוצן שעל הוראת מרן מסאטמאר (שליט"א) [זלה"ה] א"א לומר שעלת השטן הוא, כי אין לו שום הנאה מזה רק רדיפות ולרות וציונות ואפילו מאותן הקוראים א"ע חסידים. ומה שקורא אותו יחיד. לא כן הוא, הרי אפי' צאי כמה לדיקים יש שעומדים צשיעתו, וצפרט כאן ישנם רבנים גדולים ולדיקים הרבה שעומדים צשיעתו, ושיעות שכנגדו המה המועטים, ורק בהצטרף יחד עם רבני אגודיים ומזרחים וכי' אז יערפו להיותן רוב.

ומה שכתב וסופר ומונה כל ההלכות שמרויחים עי"ד השחתפות עמהם, פליאה לי שלא ידע מעכ"ת מהמשל האמיתי שכבר היה נדפס זה רבות בשנים מההלה"ק מרן מהרי"ד מצעלא זללה"ה על הלוינים והאגודיים, איש אחד רצה להקס משונאו וציקש ממנו אכסניא ונתן לו לינת לילה, וכאשר ראה שהצעה"צ וכל צ"צ ישנים, קם ממתו והצעיר את הצערה צביתו סביב, וכאשר ידע שא"א לכבות האש הנורא עשה רעש גדול והקיץ את הצעה"צ ועשה עלמו כמליל זרק שולחנות וספסלים החולה, ויהי צבוקר כאשר נשרף כל אשר לו והצעה"צ הלך ילך וצכה צמר נפשו, וסיפר לשכניו כל אשר קרהו, ורק זה הלחתו שיש להודות להאורה הנכבד הלא על

ולדיקי הדור תחת השגחה פרטית הנראית לעין כל, והכופרים אז צנלחות צמיוחדות צהטיית היצר לתאוות והפקרות, ואז היה ציעור רשעים גדרו של העולם, שהכל ידעו כי הדחת הדור מציאה פורעניות לעולם, ומציאה דבר וחרב ורעה בעולם. אבל בזמן ההעלם שנכרחה האמונה מן דלת העם, אין צמעשה ההורדה גדר הפרזה אלא הוספת הפרזה ושיחי' צעיניהם כמעשה השחתה ואלמות ח"ו, וכיון שכל עלמנו לתקן אין הדין נוהג צשעה שאין בו תיקון, ועליו להחזירם צעבותות האהבה ולהעמידם צקרן אורה צמה שידיו מגעת עכ"ל. וע"ז סיים מעכ"ת, היולא לנו מזה כי עכשיו צדורינו אין להתנהג צשיטה הזאת כמלפנים, לא כדורות הראשונים האחרונים, עכשיו הוא העת לקרב ולא לרחק לתקן, ולא ל. ולא ללאת צאלימות צזרוע.

מאוד תמוה לי שכתב צדצרי החזו"א כוונה זרה שאין צדצרי החזו"א רמוז ורמיזא מזה, (צדצרי החזו"א עלמו יש לדון הרבה אם הלכה צדצרו, שהרי כל הפוסקים לא חלקו צזה לשנות הדין צזמנינו, וצודאי דלא סצירי להו כך, אבל לענינו אין נפק"מ צדלקמן) ומזה ידן על עלמו כיצד המה צטעות צכל הענינים אותם הרואים להסכים צאיזהו דברים עם הכופרים, ואצאר, הלא החזו"א מדייק וכותב אין, צמעשה" ההורדה גידור הפרזה הנה הוא כותב תיבת, צמעשה" ומזה אין המדובר צזמן הזה (כי אין אנו עוסקים כעת להורגם) רק לקיים צברי דהע"ה (תהלים קל"ט כא) הלא משנאיך ה' אשנא וגו', ופסוקים הללו המה תורחיו הקדושה שלא תהא ח"ו מחולפת, וסוף צצרו כותב: ועליו להחזירם צעבותות אהבה ולהעמידם צקרן אורה צמה שידיו מגעת. דייק לכתוב, צמה שידיו מגעת", הנה מי פחי יסור הנה לחשוב על אותן הכופרים שידיו מגעת להעמידם צקרן אורה, וכי עוד הנסיון לא הגיד לו כלום מזה, אמתהבה. גם מהחסידים העמידו המה צקרן חשכה צעו"ה, לא יקרה כל הנוגע צם ר"ל, אין להאריך צצבר הידוע ומפורסם. וצאמת החילוק נכון ומצורר, כי איש פרטי צעל עצירה יש תקוה להחזירו למוטב, אבל עדת מרעים, ארגניזאציא" ע"ז כתיב צני אל תלך צדרך אחס, ואשרי האיש אשר לא הלך צעלת רשעים וגו', כי לא הספיקו את עלמן

וכעת אמרתי להשיב מפני הכבוד, על כן אזרתי כגבור חללי וחשתי ולא התמהמהתי לשמור פקודתי, ואם אמנם לא אוכל לטייל בארוכות מחמת חוסר הספרים, כי אין אחי רק ש"ע וכל שאר ספרי נשארו במדינתנו ואינם מזויים כאן, וה' יהא בעזרי שלא נטעה ח"ו בדבר הלכה.

ח) ע"ד שאלותיו באחד השימש עם אשתו צליל ל"ג או ל"ג להפלגה, ובעונה ציונית נהג פרישה כדון, והזמן פרישה ע"פ הפלגה הי' לריך להיות זיוס ל"ה, ע"כ לא חשש לפרוש אז, רק הי' חושש לבדוק קודם תשמיש ולאחר תשמיש, כמוצא צסי' קפ"ו (סעיף ז') שיעת הרמז"ס והרא"ש שאשה שאין לה וסת קבוע זיוס מיוחד רק עד כ"ח יום בודאי לא בא לה האורת, שלדעת הש"ע צסי"ג לריכה אז בדיקה לא כהש"ך שמיקל, על כן בדיקה אח עלמה קודם תשמיש ומלאה עבודה, והכינה לה עדים לבדוק אחר כל ביאה וביאה כדעת הרמ"א צסי"ג, אבל שכחה ונתנה העדים תחת הכר עוד לפני התשמיש, ובבוקר מלאה על העד הראשון שקנחה אח עלמה אחר תשמיש הראשון טיפת דם, לא עגול ממש רק כמו מרובעת פחות מכשיעור, ולאחר שני ימים הגיע לה האורת, ובעלה מאד מר לו שחושש שח"ו שימש עם העמאה, ורואה בתשובה, חעפ"י שמן הדין לא הי' לריך לבדוק העד אחר תשמיש הראשון כמוצא צסי"א שס וממילא הוא אונס גמור, חעפ"י לשיעת מרן הד"ח (ח"צ סי' ס"ח) החולק על המאיר נתינים וסובר דכיון שהי' יוכל להגלות הדבר צטרס עשות המעשה זה' נילל מעשי' זאת אין זה אונס גמור, כמוצא כל זה צטברת ישראל (סי' קפ"ה דין מ"ב) וממילא לריך כפרה, ודכירנא שגס צבהת יד שאל על יו"ד נתצ דאס ראתה אחר השלושים יום צשעת תשמיש אין זה אונס. וגם מורא עלה על ראשו שח"ו חשובה רואה מחמת תשמיש פעס אחת, וממילא לשיעת החוות דעת צביאורים סק"צ סי' קפ"ז לריכה בדיקה ג' פעמים אחר תשמיש כדי שתחזק צאין רואה מחמת תשמיש, וגם לריכה לפרוש צאותו יום לחודש הבא כדעת הש"ך (סי' ק"א) וש"ע הרב (סי' קפ"ז ס"ק נ"א), ולשיעת החו"ד (ביאורים ס"ק כ"ב) לריכה לעולם לפרוש צאותו יום לחודש עד שתשמש פעס אחת צאיסור צאותו יום לחודש

אשר הליל לו מעט מהונו ומרכושו צמס"ג, כי לולי עזרתו הי' נשאר ערוס צלי גזוייתו ואדמתו. כן המה הרשעים המה גרמו לנו השחתה הגוראה שריפת גוף ונשמה ועכשיו המה המלילים, והקצ"ה, לא הוא כגיבור לא יוכל להושיע, זה הוא המינוח והאפיקורסות שנחפסו צעו"ה, ואפילו יהי' המה המלילים, וכי מותר ליהנות ולהתרפאות ממינות והמתחבר להם הרי הוא כמותס, ימחול לעיין צתשו' מהר"ס שיק (חאו"ח סי' ש"ז) צענין החלוקה מהנעלוגין, וצתשו' בית הלל (סי' ח') מה שהשיב להרה"ק מהר"ו מצעלא זללה"ה, וכל זה הלכה פסוקה צאין חולק, רק החולקים המה אחס שיש להם תורה חדשה צעו"ה. ועוד יש לדבר מזה הרבה ואלו כל הימים דיו וכו', ע"כ אשים קנלי למולי.

ובמה שכ' על דברי חזו"א שעכשיו הוא העת לקרב ולא לרחק, יעיין צתשו' מנחת אלעזר (חלק א' סי' ע"ד) מה שכחצ על תשו' מהר"ו אסאד (חיו"ד סי' נ') שכ', ויותר עוב לקרצס צזרוע"ט שהוא כנגד דין המפורש צש"ע יו"ד סי' של"ד סעי' א'.

ידידו הדוב"ש צלונ"ח

הק' נפתלי הירצקא העניג

סימן נו

ב"ה, אור ליום עש"ק לס' אח"ק ז"ך למב"י תש"ז לפ"ק, ווי-פאקינג יצ"ו בגלוח ארץ אשכנז.

חיים נעימים ושלומים מרובים בטל וכרביבים לכבוד ידינ"פ האברך המו"מ בתו"י חרוץ ושנון חו"פ מוכתר בנימוסין וכו' כש"ת מו"ה משה זוייס נ"י אבן יקר בק"ק עשווענין.

אחדשה"ט וש"ת צאה"ר יקרתו הגיעני לנכון, ושאלת חכס חשובה שלמה, ולא הייתי מופנה מכל לז כי הקיפוני ערדות רבות, הן צעניני עגונות וערדת הקהל וצני הישיבה הע"י,